

PÄRNU MUUSIKAKOOLI VABAÕPE

SOOLOLAULU ÕPPEKAVA

Õppeaeg Pärnu Muusikakoolis kestab vastavalt õpilase vajadustele ja arengulistele iseärasustele 7-9 aastat:

Algaste 2-3 aastat

Noorem aste 2-3 aastat

Vanem aste 3-5 aastat

Lisaks on võimalik lapsevanema või õpilase soovil jääda õppima lisa-aastatel.

Astme läbimise aeg võib iga õpilase puhul varieeruda arvestusega, et noorema ja vanema astme ajaline kestus ei ületaks kokku 9 õppeaastat.

Soololaulu vabaõpe loob tingimused huviharidusega tegelemiseks õpilastele, kes soovivad oma võimeid arendada huvipakkavas valdkonnas, kuid ei soovi või ei saa läbida kõiki muusikakooli põhiõppe kavas ettenähtud aineid. Vabaõpe tagab individuaalse lähenemise igale õpilasele lähtuvalt tema võimetest, soovidest, kooli võimalustest ja lapsevanema huvist oma last arendada. Vabaõpe annab soovijatele võimaluse arendada ka koosmusitseerimisoskust kooris või ansamblis.

Õppeaasta jaguneb Pärnu Muusikakoolis kaheks õppeperioodiks: septembrist-detsembrini ja detsembrist-maini.

Üldjuhul hinnatakse õpilase edasijõudmist vabaõppes arvestuslikult. Õpilase või lapsevanema soovi korral võib õppuri tulemusi hinnata ka numbriliselt. Soololaulu vabaõppes on ette nähtud 2 korda õppeaasta esinemine arvestuslikel (õpilas)kontsertidel vähemalt 2 lauluga, mis oleksid soovitatavalt erineva karakteriga.

Vanem aste lõpetatakse samuti arvestusliku (õpilas)kontserdiga.

Õppe-eesmärgid:

- anda vajaminevaid fraseerimis-, improviseerimis- ja häälekasutusoskused;
- arendada individuaalset meisterlikkust nii solisti kui ansamblilauljana;
- õpetada muusikalist eneseväljendust;
- laululise hingamistehnika arendamine;
- dünaamikaelementide valdamine vokaaltehnika kaudu;
- erinevate muusikastiilide tajumine ja võimetekohane valdamine.

Soololaulu vabaõppe tunnijaotusplaan

Tabel näitab tundide arvu nädalas, akadeemilise õppetunni pikkus on 45 minutit.

	<i>Algaste</i>		<i>Noorem aste</i>		<i>Vanem aste</i>			<i>Lisa- aastad</i>
	A I	A II	N -I	N -II	V- I	V- II	V- III	LA –I, II, III
	1.õa	2.õa	3.õa	4.õa	5.õa	6.õa	7.õa	8.-10.õa
Soololaul*	1,5		1-1,5		1-1,5			1,5
Koor/koosmusitseerimine	2-4							
lisaaaine **		0,5	0,5-1		0,5-1			0,5-1*

*- soovi korral võib osaleda teooriaainetes (solfedžo ja muusikalugu).

** - soovi korral ja kooli rahaliste võimaluste olemasolul.

AINEKAVAD

SOOLOLAULU VABAÕPPE AINEKAVA

Algaste (A): 1.-2. õppeaasta

Õppetöö eesmärgid

- rikastada õppijate tundeelu muusikaelamuste kaudu ning arendada muusikalist maitset;
- õpetada kuulama muusikat, laulma ja arendada rütmitaju;
- kujundada positiivne suhtumine muusikalisse tegevusse, julgustada õppijaid end muusika toel ja musitseerides vabalt ja loovalt väljendama;
- muusikas kuuldu seostamine elu ja looduse ja muude kunstilise tegevuse vormidega;
- hääleaparaadi, diktsiooni ja hingamise ettevalmistamine;
- emotsionaalse väljendusoskuse arendamine eriilmeliste lauludega;
- õppeprotsessis on laulmine tihedalt seotud muusika kuulamisega, rütmipillidega, rütmilise tegevuse ja liikumisega.

Õppetöö sisu

Laulmine:

- muusikalisele fraasile toetuv vaba ja loomulik hingamine;
- õige kehahoid, diktsiooni selgus ja ilmekus;
- intonatsiooniline puhtus;
- mitmehäälsus;

- hääle kõlavuse ja väljenduslikkuse arendamine fraseerimisel;
- fraseerimis- ja väljendusoskuste omandamine jäljendamise kaudu;
- harmooniataju arendamine;
- osalemine kontsertidel ja konkurssidel.

Muusika kuulamine:

- laulude ja instrumentaalsete karakterpalade kuulamine;
- kuulatud muusikapala analüüs;
- dünaamika eristamine kuulatavates muusikapalades;
- tämbriku kuulmise arendamine hääle ja muusikainstrumentide abil;
- loomingulise initsiatiivi arendamine;
- helisalvestamine ja analüüs.

Rütmiline liikumine:

- täpsuse, rütmikuse ja kujundlikkuse taotlemine liikumises ;
- liikumine vastavalt muusika iseloomule;
- koordineerimisülesannete sooritamise erinevates liikumistes;
- lavaline liikumine.

Noorem aste (N): 3.-4. õppeaasta

Õppetöö eesmärgid

- nooditundmine, muusikalise mälu arendamine;
- harmooniataju ja vokaalsete võimekuse arendamine;
- erinevate muusikastiilide tajumine ja võimetekohane valdamine;
- dünaamikaelementide valdamine vokaaltehnika kaudu;
- praktiline solisti- ja ansamblitöö oskuste arendamine

Õppetöö sisu

Laulmine:

- töö artikulasiooniaparaadiga, diktsiooni arendamine;
- laululise hingamistehnika omandamine;
- harmooniataju ja vokaalse võimekuse arendamine;
- fraseerimis- ja väljendusoskuste omandamine analüüsi kaudu;
- dünaamikaelementide valdamine vokaaltehnika kaudu
- *a cappella* laul;
- astmetaju arendamine;
- helilaadilise mõtlemise arendamine;
- osalemine kontsertidel ja konkurssidel.

Rütmiline tegevus:

- koordineerimis- ja kehaõppimise harjutused kehaõppimisel;
- omaloomingu arendamine;
- meloodia ja rütmipillide kaasamine laulude saatmiseks;
- lavaline liikumine ja tants.

Vanem aste (V): 5.-7. õppeaasta

Õppetöö eesmärgid

- nooditundmine, muusikalise mälu arendamine, harmooniataju ja vokaalsete võimekuse arendamine;
- erinevate muusikastiilide tajumine ja võimetekohane valdamine;
- dünaamikaelementide valdamine vokaaltehnika kaudu, soololaulu arendamine.
- improvisatsioonioskuste arendamine praktiliste tehniliste harjutuste kaudu;
- praktiline solisti- ja ansamblitöö oskuste arendamine

Õppetöö sisu

Laulmine:

- laululise hingamistehnika täiendamine;
- harmooniataju ja vokaalse võimekuse arendamine;
- töö artikulatsiooniparaadiga, diktsiooni arendamine;
- fraseerimis- ja väljendusoskuste omandamine analüüsi kaudu;
- erinevate muusikastiilide tajumine, analüüs ja võimetekohane valdamine.

Rütmiline tegevus:

- koordineerimis- ja kehaõppimise harjutused kehaõppimisel;
- omaloomingu arendamine;
- meloodia ja rütmipillide kaasamine laulude saatmiseks;
- lavaline liikumine.

LISA-AASTAD (LA I- III) 8.-10.õppeaasta

Lisa-aastate õppuriteks on vanema astme lõpetanud, kes kavatsevad muusika alal edasi õppida või mõnel muul eesmärgil musitseerimisoskust täiustada. Iga õpilane õpib tema jaoks koostatud õppekava järgi ning osaleb kooli kollektiivides ja ühistegevustes.

Õppetöö sisu

Repertuaar: õppeaasta jooksul: 8-10 erineva karakteriga laulu

Laulmine:

- laululise hingamistehnika täiendamine;
- harmooniataju ja vokaalse võimekuse arendamine;
- töö artikulatsiooniparaadiga, diktsiooni arendamine;
- fraseerimis- ja väljendusoskuste omandamine analüüsi kaudu;
- erinevate muusikastiilide tajumine, analüüs ja võimetekohane valdamine.

Rütmiline tegevus:

- koordineerimisharjutused kehapillidel;
- omaloomingu arendamine;
- meloodia ja rütmipillide kaasamine laulude saatmiseks;
- lavaline liikumine.

Lisa-aasta (I, II, III) lõpeb arvestusliku kontserdiga, kus õpilane esitab vähemalt 2 erineva karakteriga laulu.

KOOSMUSITSEERIMISE AINEKAVA

ETTEVALMISTUSKOOR „MUSALA“

Ainekava kehtib Pärnu muusikakooli alg- ja nooremas astmes. Ettevalmistuskooris laulavad kuni 12-aastased lapsed.

Eesmärk:

Arendada õpilaste muusikalist kuulmist, rütmitaju, rütmitunnetust,

Aidata kaasa erialalisele arengule;

Õpetada oskust kuulata partnerit ja kollektiivselt suhelda;

Pakkuda õpilastele rõõmu koosmusitseerimisest;

Kasvatada tulevasi muusikasõpru ja kontserdipublikut;

Õpilase loovuse ja improvisatsioonioskuse arendamine;

Lihtsama vormianalüüsi omandamine.

Õppetöö sisu:

Koorilaul ja hääleseade;

Noodilugemise oskuse ja stiilitunnetuse arendamine;

Repertuaar:

Valitakse vastavalt õpilaste tehnilisele tasemele. Alustatakse lihtsamast liikudes järjest nõudlikuma kava poole, järgides õpilaste individuaalset ja muusikalist arengut.

Igal õppeaastal õppida 4-5 erineva karakteriga pala, millest vähemalt 2 esitada (õpilaste)kontsertidel või esinemispraktikal.

Õppeaine lõpphindamine

Viimase läbitud õppeaasta koondhinne.

KOORILAULU AINEKAVA

Noorem aste (N):

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Õpilane:

- on omandanud õige laulmishingamise;
- on omandanud elementaarsed tõesed hääle kasutamise/juhtimise ja hääle tervishoiust, kasutab häält turvaliselt ja seda kahjustamata;
- oskab ja julgeb ennast loominguks väljendada;
- oskab täpselt intoneerida;
- pöördub lauldes tähelepanu sealhulgas ka diktsioonile;
- oskab ja julgeb laulda üksi ja grupis;
- suudab laulda ilma saateta;
- suudab jälgida ja täita koorijuhhi taotlusi;
- oskab eristada meloodiat saatetest;
- suudab heliteost emotsionaalselt ja väljendusrikkalt esitada;
- on omandanud lavareeglid.

Õppetöö sisu

- Harjutused õige hingamistehnika omandamiseks. Harjutused diafragma aktiivseks tööks, samuti õigeks välja- ja sissehingamise tarbeks;
- Hääleseade: hääleharjutuse laulmine, kooskõlade laulmine erinevatel vokaalidel;
- Artikulatsiooni aktiveerimine ja diktsiooni täiustamine: kõne- ja lauluharjutused, koorilaulude laulmine;
- Tooni käsitus, sh dünaamika. Fraseerimisoskuste arendamine;
- Ansambli tunnetuse arendamine: unisoonis laulmine, rütmi tunnetamine, intoneerimine, kaasõpilaste kuulamine;

- Repertuaari laulmine: *a cappella*, saatega;
- Lauupeo repertuaari omandamine, laulupeo protsessis osalemine;
- Koostöö erinevate muusikakollektiividega.

NOOREMA ASTME TASEMEARVESTUSE NÕUDED

Nooremas astmes ei toimu hindelist arvestust. Õpilane peab mõlemal aastal osa võtma vähemalt 75% proovidest ning esinema koorikontsertidel. Aruandevormiks on ka osalemine festivalidel, konkurssidel, kategooriasse laulmisel ning laulupidudel.

Vanem aste (V)

Õppe- ja kasvatusesmärgid

Õpilane

- kinnistab nooremas astmes saadud teadmisi;
- on omandanud teadmisi ja oskusi uue repertuaari õppimiseks;
- valdab fraseerimise ja artikuleerimise põhialuseid;
- analüüsib ja mõtleb loovalt;
- oskab noodist lugeda kergema ja keskmise raskusastmega partiisid;
- on omandanud teadmisi lavakäitumise headest tavadest ning esineb veenvalt ning artistlikult.

Õppetöö sisu

- Hingamine – sügavhingamine, ahelhingamise oskuste täiendamine;
- Hääleseade- hääleharjutuse laulmine, kooskõlade laulmine erinevatel vokaalidel;
- Spetsiifilised harjutused tööks artikulatsiooniga: kõne- ja lauluharjutused, koorilaulude laulmine;
- Tooni käsitus, sh dünaamika: vaikselt laulmise „kunsti“ valdamine;
- Ansambelitunnetuse arendamine: unisoonis laulmine, rütmi tunnetamine, intoneerimine, kaasõpilaste kuulamine;
- Sõnalise teksti ja selle sisu analüüs: laulu tekstide mõistmine;
- Dirigeerimise viipeskeemide ja nüansside mõistmine;
- Repertuaari laulmine: saatega ja *a cappella* - saateta laulmise oskuste omandamine;
- Lauupeo repertuaari omandamine, laulupeo protsessis osalemine;
- Koostöö erinevate muusikakollektiividega.

VANEMA ASTME TASEMEARVESTUSE NÕUDED

Nooremas astmes ei toimu hindelist arvestust. Õpilane peab mõlemal aastal osa võtma vähemalt 75% proovidest ning esinema koorikontsertidel. Aruandevormiks on ka osalemine festivalidel, konkurssidel, kategooriasse laulmisel ning laulupidudel.

LISAAINE AINEKAVA

Lisaaaine kuulub Pärnu Muusikakooli valikuliste õppeainete hulka ning selle õppimine sõltub eelkõige õpilase soovist ning kooli rahalistest võimalustest.

Lisaaainena on võimalik õppida kõiki Pärnu Muusikakooli õppekavas nimetatud instrumente ja muusikalisi õppeaineid.

Lisaaaine õppimisega saab üldjuhul alustada algastme teisel õppeaastal (A-II) ning jätkata kõikides vanuseastmetes kuni muusikakooli lõpetamiseni.

Aine maht on 0,5-1 tundi nädalas.

Hindamine toimub 10-pallisüsteemis, kokkuvõttev hindamine perioodide lõpus ehk kaks korda õppeaasta jooksul.

Õppetöö eesmärgid

Õpilane:

- Laiendab muusikalist silmaringi ning süvendab huvi muusika vastu;
- arendab noodilugemisoskust ning oma muusikalisi võimeid;
- saab esinemiskogemusi;

Õppetöö sisu

Instrumendi/aine tundmaõppimine ja praktiseerimine:

Pilliõppe puhul valida võimalikult mitmekülgne repertuaar lähtudes õpilase võimetest ning edasisest soovist ja perspektiivist.

Tasemeeksami nõuded ainekava lõpetamisel

Ainekava lõpphindamine on arvestuslik.